

BERGEN KOMMUNE

Debatt og lovlighetskontroll av bevilling til ubetjent salg i
fjernbetjent butikk

20.05.2026

Bevilling til ubetjent salg

- Ble satt opp på agendaen da dette er en stor utfordring for kommunene å forholde seg til
- Noen sier noe, andre sier noe annet
- Noen innvilger, andre innvilger ikke
- Stortinget sier noe, departementet sier noe, Helsedirektoratet sier noe, Statsforvalteren sier noe
- Stor «utvikling» etter at dette ble satt på programmet
- Hva gjelder nå?
- Skal bli spennende å se om Helsedirektoratet sier noe om dette

Sakens bakgrunn

- Næring i endring
- Utvikling av tekniske løsninger
- Stort fokus på dette
- Betydelige næringsinteresser
 - Drivere
 - Salg av systemer
- Min oppfatning: tilstanden nå er uholdbar og en trenger en avklaring
- Hvordan skal ansatte i kommunene forholde seg til dette

Helsedirektoratet 02.07.2020

- *«Andre regulatoriske virkemidler i norsk alkoholpolitikk er bl.a. forbudet mot salg av alkohol til personer som er åpenbart påvirket av alkohol. Helsedirektoratet mener at også dette er et viktig alkoholpolitisk prinsipp som det er viktig å opprettholde i møte med en endret næring.»*
- *«Ulike digitale løsninger kan bidra til å sikre overholdelse av alderskravet og tidsbestemmelsene i stor grad. Forbudet mot salg til personer som er åpenbart påvirket er imidlertid vanskeligere å ivareta gjennom tekniske løsninger. Forbudet innebærer at det må foretas en konkret vurdering av kjøper sin grad av påvirkning. Graden av påvirkning skal være kvalifisert og synlig for omverdenen. Den som foretar salget må foreta en vurdering av om kjøper oppfyller disse kravene.»*

Statsforvaltaren opphevar vedtak om fjernbetent alkoholsal

Vi har oppheva Sveio kommune sitt vedtak om fjernbetent alkoholsal etter ein lovlegkontroll, fordi den tekniske løysinga ikkje tilstrekkeleg varetek krava i alkohollova § 8-11.

Publisert 27.10.2025

Kommunestyret i Sveio kommune innvilga 17.02.2025 salsløyve til Auklandshamn landhandel for fjernbetent sal av alkoholhaldig drikk. Fire kommunestyremedlemmer kravde lovlegkontroll av vedtaket.

Statsforvaltaren vurderte at den tekniske løysninga butikken vil ta i bruk for å føre kontroll med fjernbetent alkoholsal, inneber risiko for brot på reglane i alkohollova. Lova forbyr sal av alkoholhaldig drikk til personar som er openbert påverka av rusmidlar. Etter ei samla vurdering av rettskjeldene, med vekt på lovtolkinga frå Helsedirektoratet saman med føremålet med alkohollova § 8-11, har Statsforvaltaren kome til at det er i strid med lova å gje salsløyve til ubetent eller fjernbetent alkoholsal.

Statsforvaltaren kom derfor til at kommunens vedtak ikkje har eit lovleg innhald, og oppheva vedtaket etter kommunelova § 27-3 fjerde avsnitt.

Helsedirektoratet og Statsforvaltaren er klare på at sal av alkoholhaldig drikk i heilt ubetent eller fjernbetent butikk krev endring i dagens regelverk, men at den tekniske løysinga kan nyttast dersom det blir stilt vilkår i salsløyvet om at butikken er betent i det tidsrommet der det skjer sal av alkoholhaldig drikk.

Vi er gjort merksame på at det er fleire kommunar som har gitt ulovlege salsløyve for ubetent eller fjernbetent sal av alkoholhaldig drikk, og ber kommunane rette opp i desse løyva og sikre at dei salsløyva som blir gitt er i tråd med lova.

Sikrer flertall for alkoholsalg i fjernbetjente butikker

Flere politiske partier har gått sammen om å sikre et flertall for alkoholsalg i fjernbetjente butikker, etter at Statsforvalteren i Agder har pålagt fjernbetjente dagligvarebutikker å stanse salget av alkohol.

Senterpartiet har gått sammen med SV, MDG, Høyre, Venstre og Frp og forslaget vil fremmes i Stortinget torsdag.

– Flere distriktsbutikker har fryktet nedgang og nedleggelse som en følge av pålegget. Nå går et flertall av partiene på Stortinget inn for å be regjeringen om å instruere statsforvalterne til å fremdeles tillate alkoholsalg fra fjernstyrte butikker, heter det i en pressemelding fra Senterpartiets stortingsgruppe.

– Høyre er lei av at alkoholloven har blitt så firkantet at folk mister respekt for den, og derfor vil vi ha en skikkelig gjennomgang og modernisering av loven, sier Høyres Erlend Svardal Bøe.

Opp mot 150 butikker i Norge er fjernbetjente hvor det ikke er folk i kassen og man kan handle uten å møte butikkansatte.

Statsforvalterne og Helsedirektoratet har vært tydelige på at salget av alkohol er ulovlig i slike butikker uten betjening som kontrollerer alkoholsalget.

– Fjernbetjente butikker er kommet for å bli. Da må vi sørge for at ikke omstendelige lover og regler stikker kjepper i hjulene på en ordning som fungerer godt, sier Venstres Grunde Almeland.

Det voteres over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa syte for at kommunar kan tillate sal av alkohol og tobakk i fjernbetente butikkar, og om naudsynt kome attende til Stortinget med forslag til lovendring.»

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Venstre ble vedtatt med 92 mot 10 stemmer.

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa varsle kommunane, statsforvaltarane og Helsedirektoratet om at kommunane kan halde fram med å godkjenne sal av alkohol og tobakk i fjernbetente butikkar, gitt at dei tekniske løysingane er gode nok til å oppfylle alkohollovens og tobakkskadelovens krav, fram til ei eventuell lovendring er lagd fram for Stortinget.»

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre ble vedtatt med 96 mot 5 stemmer.

NOTAT | 2026

Juridisk vurdering av alkoholsalg i fjernbetjent butikk

Svar på bestilling fra Helse- og omsorgsdepartementet

Til:
Butikker med RMA-Butikkstyring
Landets kommuner

Kopi:
Helsedirektoratet
Statsforvalterne
Merkurprogrammet

Det er nå kommet en viktig avklaring fra helseministeren; Kommunene har full myndighet til å vurdere salgslyøve for alkohol til butikker som er betjent-fjernbetjent.

Her følger en kort informasjon om status når det gjelder salg av alkohol for betjent-fjernbetjente butikker med RMA-Butikkstyring.

I november 2025 stilte et flertall i Stortinget seg bak et forslag som presiserer at salg av alkohol skal kunne skje i betjent-fjernbetjent butikker med RMA-teknologi. Bakgrunnen var uttalelser fra Helsedirektoratet og vedtak hos flere Statsforvaltere som skapte uklarheter for både butikker og kommuner. Forslaget behandles i Helse- og omsorgskomiteen og i Stortinget i løpet av februar.

I den forbindelse har Helse- og omsorgsministeren kommet med en uttalelse til Helse- og omsorgskomiteen, datert 23.12.25, der det blant annet fremheves at:
«...det er opp til kommunene i den enkelte sak å avgjøre om det skal gis salgsbevilling eller ikke.»

Statsråden sier videre at:
«Om den fjernbetjente løsningen er god nok, må vurderes konkret fra sak til sak...»

Dette betyr at det tilligger det kommunale skjønnnet å vurdere å gi salgslyøve i tidsrom butikkene er fjernbetjent, uten at dette kan overprøves av Statsforvalterne.

Nær 200 butikker over hele landet har fra 2018 fått kommunal godkjenning for salg av alkohol med RMA-Butikkstyring. Butikkene har hatt millioner av besøk og det er gjennomført uttallige salgskontroller uten avvik. Kommunal og distriktsdepartementet har fått gjennomført juridiske vurderinger, som konkluderer med at salg av aldersbestemte varer (alkohol) kan utføres i tråd med lovverket i betjent-fjernbetjente butikker og at RMA-teknologien tilfredsstiller lovens krav.

Salg av tobakk krever ikke løyve, men er en registreringsordning. Alkohol er en mer krevende vare å kontrollere. Dette støtter tolkningen om at når betjent-fjernbetjent butikkdrift med RMA-teknologi blir vurdert som en lovlig måte å omsette alkohol på, så gjelder dette også for tobakk.

Alt salg og utlevering av aldersbestemte varer i RMA-butikker er betjent og RMA-Butikkstyring ivaretar dette på en bedre måte enn det som var lovgivers intensjon. Ansatte vurderer alder, ber om legitimasjon ved behov og følger hele handelen. Det kan kommuniseres direkte med kunde via toveis tale og kamera. All bevegelse av aldersbestemte varer loggføres med unike ID-er. Dette gir en dokumentert kontroll som er mer presis enn i tradisjonelle butikker.

Med vennlig hilsen,

Beate Marie Dahl Eide, Liberty Now
Leder for strategi og samfunnskontakt

Vedlegg:

[Brev fra Helse- og omsorgsministeren 23.12.25](#)

[Representantforslag 59 S 2025-2026](#)

[CMS Kluge Fjernbetjent alkoholsalg - juridisk vurdering](#)

[CMS Kluge 2 Vurdering av eksisterende systemer for fjernbetjent alkoholsalg](#)

Etter liste

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

26/11741-2

Gunnhild Solli Haukaas

30.04.2026

Salg av alkohol og tobakksvarer i ubetjent (fjernbetjent) butikk

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helsedirektoratet om å sende følgende uttalelse til alle landets kommuner og statsforvaltere:

Helse- og omsorgsdepartementet viser til spørsmål som er reist om salg av alkohol og tobakk i fjernbetjente butikker. Departementet ønsker å kunne ha fjernbetjente butikker i distriktene og forstår at dette er viktig for mange lokalsamfunn. Samtidig må folkehelsepolitiske hensyn ivaretas på en god måte. Ny teknologi åpner opp for nye muligheter, men kravene i regelverkene må fortsatt oppfylles, og vi må være sikre på at kontrollen er god nok.

Vi viser i denne forbindelse også til anmodningsvedtak 487 fattet av Stortinget 24. februar 2026.

Alkohol

Den 7. april 2026 leverte Helsedirektoratet svar på et oppdrag om å gjøre en vurdering av ulike teknologiske løsninger for fjernbetjent salg opp mot alkoholregelverket. Utredningen er tilgjengelig på Helsedirektoratets nettsider her: [Juridisk vurdering av alkoholsalg i fjernbetjent butikk](#). Departementet vil gjennomgå utredningen og vurdere behovet for eventuelle regelverksendringer.

Departementets vurdering er at det kan gis bevilling for salg av alkohol til fjernbetjent butikk, gitt at de tekniske løsningene er gode nok til å oppfylle alkohollovens krav. Dette må vurderes konkret i den enkelte sak.

Tobakk

Det er flere vesentlige forskjeller mellom alkoholloven og tobakksskadeloven som gjør at det ikke er mulig å legge samme tilnærming til grunn når det gjelder salg fra fjernbetjent butikk. For tobakksalg er det ingen kommunal bevillingsordning hvor kommunene forhåndsvurderer og godkjenner slikt salg. Forutsetningen i vedtaket om at kommunene skal vurdere om den tekniske løsningen for fjernbetjening er god nok iht. lovens krav, lar seg derfor ikke oppfylle for tobakkens vedkommende.

Når det gjelder fjernbetjent tobakkssalg må departementet derfor foreta ytterligere utredninger og ev. lov- og forskriftsendringer før slikt salg tillates.

Avslutningsvis vil departementet gjøre oppmerksom på at det den siste tiden har kommet flere henvendelser fra aktører som ønsker å etablere ubetjente/fjernbetjente automater for salg av tobakksvarer på utesteder mv. Departementet vil peke på at regelverket i dag forbyr salg av alkohol- og tobakksvarer fra automater og at det pågående utredningsarbeidet kun omhandler fjernbetjente dagligvarebutikker.

Spørsmål til saken kan rettes på e-post til postmottak@helsedir.no.

Vennlig hilsen

Øyvind Giæver e.f.
avdelingsdirektør

Erlend Bø
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Helsedirektoratet orienterer

KAS konferansen 2026

Vibeke H. Marthinsen seniorrådgiver, Avdeling levekår

Innhold

1. Hva skjer i Helsedirektoratet
2. Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg
3. Statsforvalternes ansvar overfor kommunen –
utvalgte spørsmål
4. Ny veileder til tobakkskadeloven
5. Stimulabprosjektet Alkoholfloka

Hva skjer i Helsedirektoratet

Forvaltningsansvaret og løpende oppgaver

- «Følge-med» og gi råd i aktuelle saker
 - For eksempel avgi høringssvar
- Henvendelser om regelverket
 - Standardsvar
 - Unntak: Statsforvalter, og enkelte fortolkninger
- Tilvirkningsbevillinger og statlige skjenkebevillinger
- Merknader til lov og forskrift
- Revisjon av kunnskapsprøven

Hva skjer i Helsedirektoratet

Saker og spesielle oppdrag

- Klage på vedtak i sak(er) om overtredelsesgebyr for brudd på reklameforbudet
- *Bestilling* om vurdering av fjernbetjent salg
- *Oppdrag* om utredning av endringer i alkoholloven for å tillate drikking på offentlige arealer
 - Formål om å overlate ansvaret til kommunen
 - Arbeidet er så vidt startet opp – leveres i høst
- *Oppdrag* - diverse om alkohol i helse- og omsorgstjenestene
 - arbeidsgruppe etablert oppstart før sommeren

Hva skjer i Helsedirektoratet

Har du lyst til å jobbe hos oss?

- Seks måneders engasjement uten muligheter for forlengelse
- Arbeidsoppgaver (eksempler):
 - Generell veiledning og saksbehandling
 - Tilsyn med alkoholreklame
 - Behandling og oppfølging av statlige tilvirkningsbevillinger
 - Andre oppgaver på alkohollovsområdet.
- Vi søker etter personer som har
 - juridisk embetseksamen/master i rettsvitenskap eller annen relevant utdanning
Fagutdanning og lengre, relevant arbeidserfaring kan kompensere for utdanningskravet.
 - erfaring med saksbehandling og tilsynsarbeid fra offentlig forvaltning
 - relevant arbeidserfaring og kjennskap til alkoholloven og bevillingssystemet
 - Kontaktopplysninger finnes i [utlysningsteksten](#)

STILLINGSUTLYSNING

SØK

Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg

Status

- Ingen endringer i regelverket pr. i dag
- Departmentet vurderer saken
- Eventuell lovendring må behandles i Stortinget
- **Hva gjelder nå?**
 - Departementet har uttalt:

«... det **kan** gis bevilling for salg av alkohol til fjernbetjent butikk, **gitt** at de tekniske løsningene er gode nok til å oppfylle alkohollovens krav. Dette må vurderes konkret i den enkelte sak.»

Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg

Bestilling fra HOD

- Retter seg konkret mot hvordan teknologiske løsninger for å gjennomføre salg uten betjening kan oppfylle kravene i alkoholregelverket.
 - Relevante krav til både bevillingshaver og bevillingsmyndighet er vurdert.

Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg

Helsedirektoratets [vurdering](#)

Krav til bevillingshaver	Vår konklusjon
Forsvarlig drift	Kan oppfylles
Uklanderlig vandel	Kan enkelt oppfylles
Styrer og stedfortreder	Kan muligens oppfylles
Aldersgrenser	Kan enkelt oppfylles
Salgstider	Kan enkelt oppfylles
Forbud mot salg og skjenking i samme lokale	Kan oppfylles
Forbud mot langing	Kan enkelt oppfylles:
Forbud mot salg til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler	Kan muligens oppfylles:
• Internkontroll	Kan enkelt oppfylles
Automatforbudet	Kan enkelt oppfylles

Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg

Helsedirektoratets vurdering - konklusjon

- Det kan ikke utelukkes at dagens teknologi vil kunne ivareta regelverket
- Kravene samlet sett vil være mer utfordrende å ivareta enn de enkelte krav isolert
- Summen av fjernbetjente løsninger vil medføre svakere overholdelse av regelverket enn tradisjonelle, betjente løsninger

Ubetjent/fjernbetjent alkoholsalg

Helsedirektoratets vurdering – andre problemstillinger

- Kan kommunen avslå søknad om salgsbevilling på grunnlag av fjernbetjening?
- Har kommunen anledning til å sette vilkår om betjening?
- Hvordan kan regelverket holde følge med den teknologiske utviklingen?
- Hvordan håndtere risiko for diskriminering ved bruk av ny teknologi?
- Som fagmyndighet anbefaler direktoratet at fjernbetjent salg av alkohol **ikke** etableres som en utbredt praksis.

Statsforvalternes ansvar overfor kommunen

Utvalgte spørsmål

«Kan en saksbehandler rette spørsmål om lovlighet til SF?»

- **Ja:**
 - 1) *Generelt:* Statsforvalter kan kontrollere kommunens virksomhet (kommuneloven)
 - 2) *Spesielt:* Statsforvalter skal gi veiledning om alkoholloven (Hovedinstruksen)
- **Men;**
kommunen kan ikke samtidig forvente saksbehandling av enkeltsaker → følger vanlig saksgang

5.3.1.13 - Hovedinstruksen Veiledning alkoholloven

Statsforvalteren skal i samarbeid med relevante kompetansemiljø, tilby kommunene opplæring og veiledning i forståelsen av alkoholloven, med særlig vekt på bevillingssystemet.

Statsforvalters ansvar overfor kommunen

Utvalgte spørsmål

1. Lovlighetskontroll av kommunale vedtak - hva vet Helsedirektoratet?

- Flere Statsforvaltere har kontrollert kommunale vedtak om bevilling til fjernbetjent salg
- Lojale vurderinger etter direktoratets (daværende) gjeldende fortolkning
- Det samme vil gjelde ved endringer i regelverk eller praksis; vurderes med utgangspunkt i det som gjelder på tidspunktet

2. Finnes det noen oversikt hvor saksbehandlere kan finne hjelp i tolkningene som allerede er gjort?

- Ingen oversikt eller samleside som vi vet

Ny veileder til tobakksskadeloven på helsedirektoratet.no

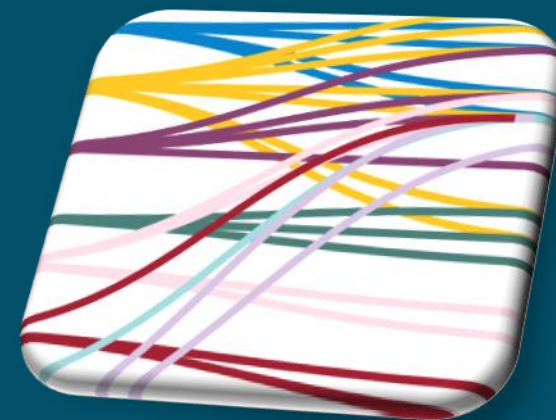

- Hvorfor ny veileder?
 - Flere nye regler på grunn av et tobakksdirektiv fra EU
 - Har samlet innhold fra tidligere artikler på helsedirektoratet.no
- Hva er nytt i tobakksskadeloven? (eksempler)
 - Nye og større bildeadvarsler på røyketobakk
 - Forbud mot smakstilsetning i sigaretter og rulletobakk (blant annet mentol- og klikksigaretter)
 - Forbud mot enkelte tilsetningsstoffer i tobakksvarer (for eksempel vitaminer og koffein)
 - Ny helseadvarsel på snusbokser rettet mot gravide og unge kvinner
 - Nytt sikkerhetsmerke på tobakkspakkene for å hindre forfalskning

Ny veileder til tobakksskadeloven på helsedirektoratet.no

- Hva skal kommunen føre tilsyn med?
 - Fysiske utsalgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater
 - f.eks. e-sigaretter
 - Kapittel 6 i veilederen
 - gir en oversikt over det kommunen skal kontrollere og hvordan det skal føres tilsyn
- Vi ønsker innspill til veilederen innen 1. september
 - Forslag til områder der kommunen ønsker mer informasjon i veilederen
 - Send innspill til postmottak@helsedir.no og merk henvendelsen med 26/9055

Alkoholfloka – *KI-assistert regelverksutvikling*

Prosjektleder Vibeke H. Marthinsen

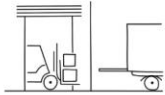

Utredning 2024-25

- *Identifisere tiltak* som kan bidra til bedre etterlevelse av lover og regelverk, forenkling og forbedring for næringslivet og mer effektiv saksbehandling med god kvalitet i forvaltningen
- Beskrive et *helhetlig, omforent kunnskapsgrunnlag*, som kan bidra til at de beste forslagene til tiltak kan prioriteres, finansieres og gjennomføres.

BEVILLINGSSØKERE

Importører / leverandører / grossister

Produsenter

Serveringssteder / skjenkesteder

Salgssteder

Skip / rutebåter / cruiseskip

Tog og fly

Forsvarets messer

Innbygger

KOBLINGER

TJENESTER (BEVILLINGSTYPER)

1 Statlig tilvirkningsbevilling

2 Registrering som avgiftspliktig (særavgift)

3 Kommunal serveringsbevilling

4 Kommunal skjenkebevilling

4a ordinær

4b enkelt anledning

4c ambulerende bevilling

4d utvidet med rett til innførsel/tilvirkning

5 Kommunal salgsbevilling

5a ordinær

5b enkelt anledning

5c utvidet med rett til innførsel/tilvirkning

6 Statlig skjenkebevilling for skip

6a ordinær

6b utvidet med rett til innførsel

7 Statlig skjenkebevilling for tog/fly

7a ordinær

7b utvidet med rett til innførsel

8 Statlig skjenkebevilling for Forsvarets messer

8a ordinær

8b utvidet med rett til innførsel

Alkoholregelverket er komplekst og fragmentert

Regelverk	Departementer /regelverkseiere	Bevillingsmyndigheter	Bevillingssøkere
Alkoholloven m. forskrifter	Helse- og omsorgsdepartementet	Helsedirektoratet	Tilvirkere/produsenter Tog og Fly Forsvarets messer
		Statsforvaltere	Skip Rutebåter Cruiseskip
		Alle landets kommuner	Innbygger Salgssteder Skjenkesteder
Serveringsloven	Nærings- og fiskeridepartementet	Alle landets kommuner	Serveringssteder
Særavgiftsforskriften	Finansdepartementet	Skatteetaten	Importører/leverandører Grossister
	Andre berørte departementer Justisdepartementet Arbeids- og inkluderingsdepartementet Kommunal- og distriktsdepartementet		

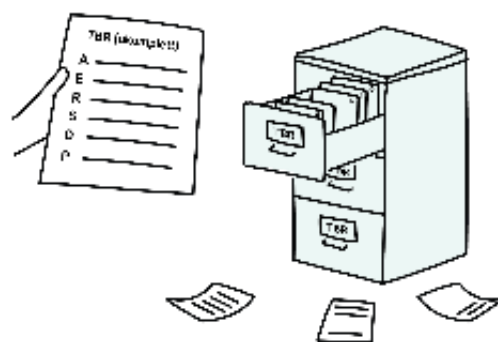
Problemområdene

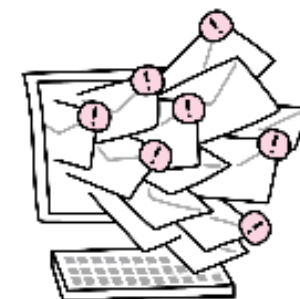
**Søke, motta og
behandle søknad**

Høringsuttalelser

TBR

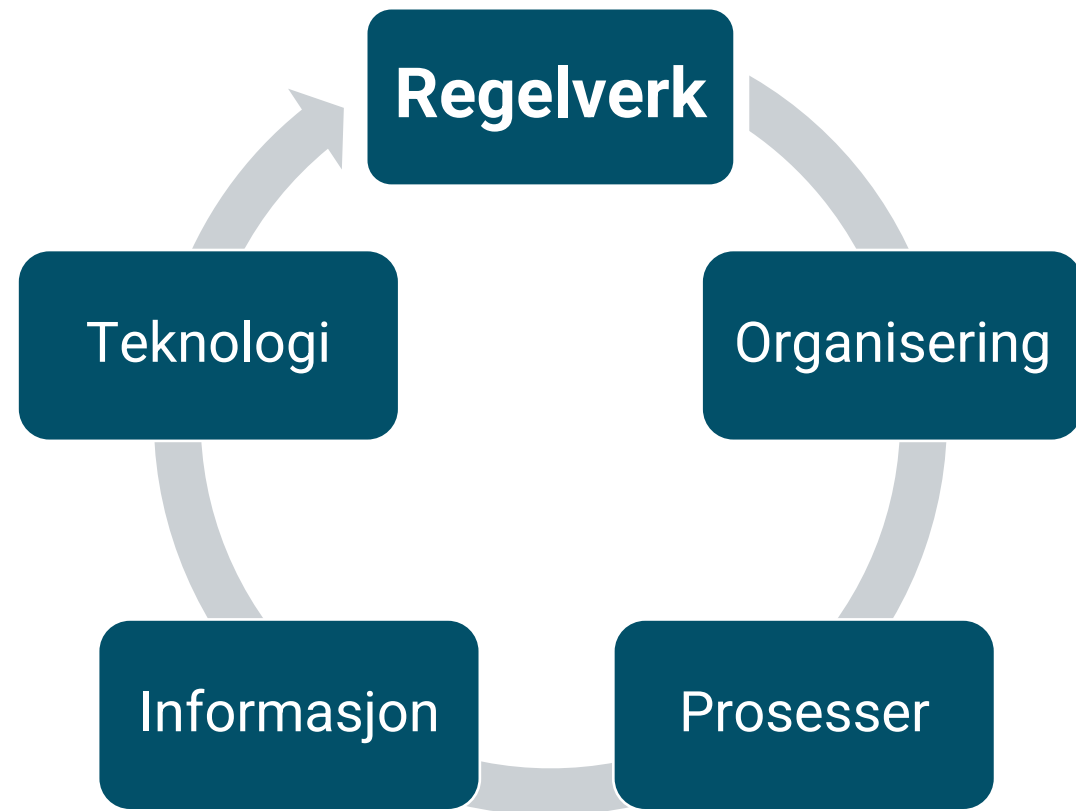

Saksbehandling

Hva er utfordringen på alkoholområdet?

- Regelverk som ikke harmoniserer
- Ulike forvaltnings- myndighetsnivåer
- Tungvinte prosesser på tvers
- Mangler standardisert informasjon
- Lite tilpasset dagens digitale samfunn

➤ **Regelverket er rotårsaken**

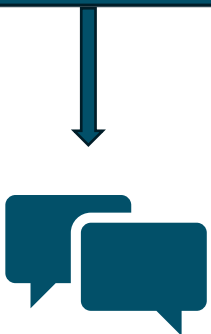

Tiltakene med «trippel nytte»

Søke motta og behandle søknad	Høringsuttalelser	TBR	Saksbehandling
Utrede regelverksendringer	Klart språk i høringsuttalelser	Gjennomføre endringsledelse og kommunikasjonstiltak	Samarbeidsforum for kommunale bev. myndigheter
Kompetansetiltak for søkere og saksbehandlere	Gjenbruk av data i høringsprosessen	Integrasjon med fag-/saksbehandlingssystemer	Kartlegge gjenbruk og deling av data
Veiledning til søkere	Gjenbruke Skatteetatens brevmal og roboter	Utvikle og forbedre funksjonalitet	Gjennomføre gjenbruk og deling av data
Nasjonal informasjonsside	Samarbeidsforum på tvers		Plattform for samarbeidsforum for kommunale bevillingsmyndigheter
Felles søknadskjema	Plattform for samarbeidsforum på tvers		Kartlegge nasjonale fellesløsninger
Gjennomføre regelverksendringer			Ta i bruk nasjonale fellesløsninger
Tynn nasjonal søknadsportal			Kartlegge prosesser som kan automatiseres
Tykk nasjonal søknadsportal			Automatisere prioriterte prosesser
			Nasjonalt system for saksbehandling

Stegvis tilnærming

Kartlegge regelverk

Fase 1

God kommunikasjon og veiledning
Utredningstiltak

Regelverksutvikling?

Fase 2

Nasjonal informasjon
Bedre prosess- og
beslutningsstøtte

Fase 3

Nasjonal portal
Ferdigstille prosess- og
beslutningsstøtte

Hvorfor Stimulab?

*Gjennom Stimulab skal Digitaliseringsdirektoratet og DOGA **stimulere til offentlig innovasjon fra brukernes perspektiv.** Vi støtter statlige og kommunale **virksomheter som våger å tenke nytt om roller og systemer, og som er villige til å endre disse for å levere bedre tjenester til brukerne.***

- Vi vil få til noe radikalt – skape endring!
- Behov for å tenke nytt om utvikling av regelverk
- Et smidigere regelverk og mindre byråkrati – til beste for både næringsliv og forvaltning
- Mindre støy og friksjon rundt alkoholloven
- Jobbe sømløst på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer

Prosjektorganisering

HELSEDIREKTORATET

- Prosjektledelse
- Juridisk kompetanse
 - Alkoholoven
 - Forvaltningsloven
 - Serveringsloven
- Forvaltningskompetanse
- Designdrevet innovasjon

*Fra floke
til et enhetlig
regelverk på
alkohol-
området*

PWC

- Tjenestedesign
- Systemorientert design
- Prosessledelse
- KI
- Gevinster
- Regelverksutvikling
- Datadeling

SAMARBEIDSPARTNERE - FAGRESSURSER

Helse- og
omsorgsdepartementet

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Skatteetaten

 Stimulab

- **Kommuner** (Oslo og Bærum, Ulstein, Tromsø, Trysil, Vefsn, Nesodden, Kristiansund, Askøy, Øygarden, Ålesund, Fredrikstad, Kristiansand og Trondheim)
- **Oslo politidistrikt**
- **Næringsliv** (Virke, VBF, BROD, Hanen, Norsk Restaurantforening og NHO Reiseliv)

Stimulab-prosjektets metode og mål

Kombinerer tjenstedesign, systemorientert design og utforskende bruk av kunstig intelligens (KI) som analyse- og beslutningsstøtte for regelverksutvikling på tvers

Utforske hvordan alkoholregelverket kan forenkles, moderniseres og gjøres mer digitaliseringsvennlig, med mål om en smidigere brukerreise for både forvaltning og næringsliv

Utvikle og teste nye, brukerorienterte og tverrsektorielle metoder for regelverksutvikling, med potensial for overføringsverdi til andre komplekse regelverksområder

Gevinster

- En foreløpig vurdering

Gevinster som følger av harmonisert regelverk på alkoholområdet

Likebehandling
Tillit til forvaltningen
Tid og kostnad ved
søking og saksbehandling
Etterlevelse av
regelverk

For næringslivet:
enkelt å søke om,
og få behandlet
bevilling

For statlige
og kommunale
saksbehandlere:
effektiv
saksbehandling
med høy
kvalitet

Gevinster som følger av forbedret prosess for regelverksutvikling er

Brukertilfredshet
Relevans
Kvalitet
Tid og kostnader
Tillit
Robust og bærekraftig

Arbeid med
regelverksutvikling
er **forbedret** og
brukerorientert

Prosess for
harmonisering av
regelverkene på
alkoholområdet er
etablert.

Metoder for
regelverks-
utvikling er utviklet
på tvers av lov- og
forskrifts-områder
og sektorer

Ny kompetanse for
regelverks-
utvikling på tvers

Mål for prosjektet:

Å harmonisere regelverket for...

A) ... Enklere søknadsprosesser for næringsliv

Problemet vi skal løse:

- Doble oppgaver
- Ulikhet i søknader
- Spare tid
- Forstå regelverket
- Enkelt å gjøre riktig første gang

B) ... Enklere saksbehandlingsprosesser for forvaltningen

Problemet vi skal løse:

- Lette byrden for kommunene
- Spare saksbehandlingstid (kalendertid + arbeidstid)
- Gi bedre veiledning
- Mindre manuelt arbeid
- Standardisert kvalitet

C) ... Enklere for høringsinstanser å legge til rette for gode vurderinger

Problemet vi skal løse:

- Mindre forskjellsbehandling
- Mer etterrettelige vurderinger
- Tydeligere rundt skjønn
- Mer standardisert kompetanse
- Mindre arbeidstid (vandel)

Leveranser fra prosjektet

Leveranse 1.

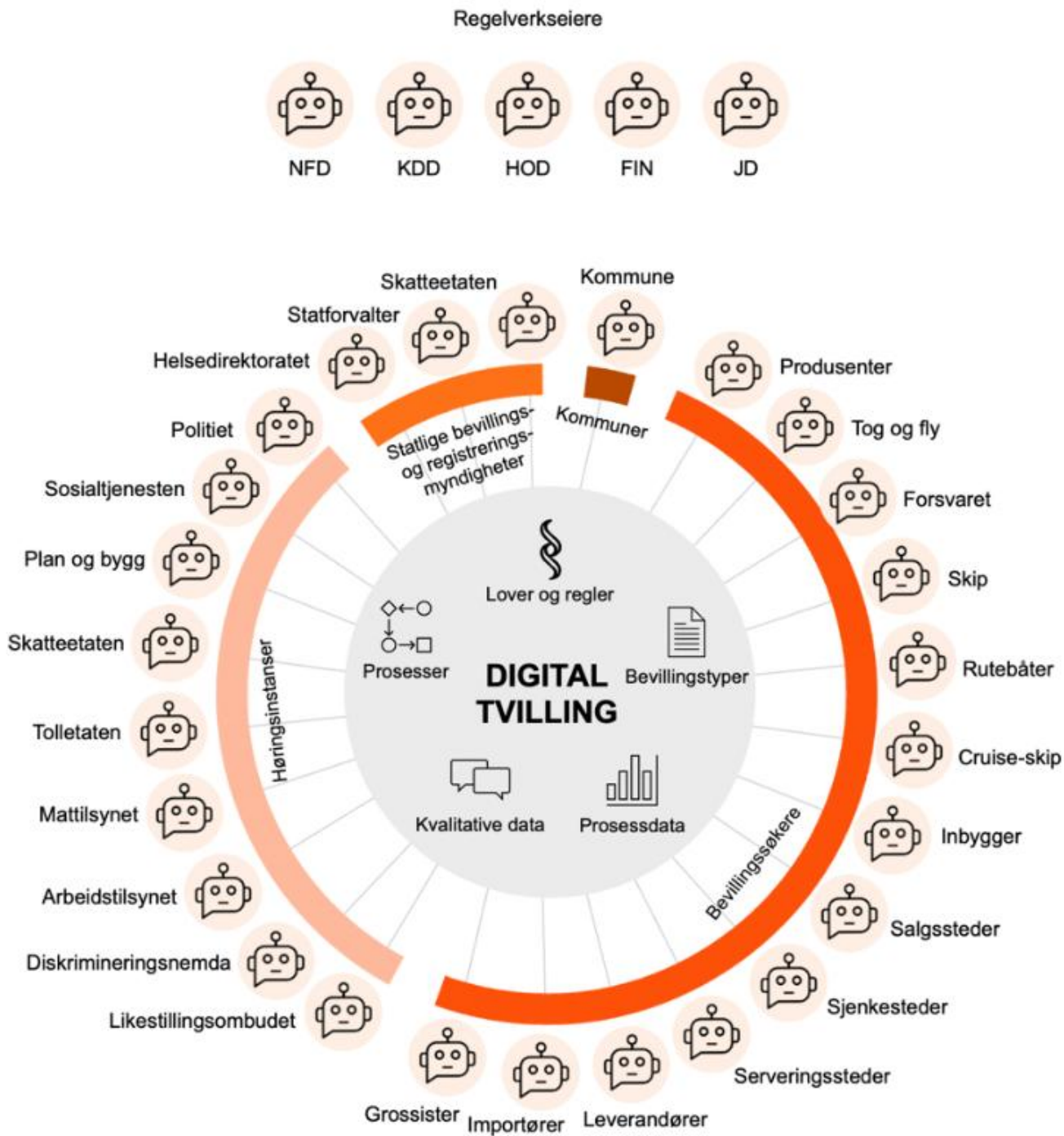
En **samarbeidsmodell/metodikk** for regelverksutvikling på tvers av sektorer og nivåer i forvaltningen, samt forslag til tidlig og langsiktig implementeringer.

Leveranse 2.

En **digital tvilling av regelverkssystemet** på alkoholområdet. Tvillingen skal kunne benyttes som verktøy for å øke hastighet og kvalitet i samarbeidet mellom regelverksutviklere.

Leveranse 3.

Et konkret **høringsforslag** for en spesifikk regelverksendring basert på prosessen.

Tvillingen benytter KI for å identifisere utfordringer, utvikle forslag til forenkling, og simulere konsekvensene av dette for regelverkseierne og brukere i stat, kommune og næringsliv.

Vi tester nå tvillingen som et verktøy for regelverksutviklere, spesielt på områder der ulike departementer og direktorater må samarbeide om forenkling.

Eksempel: "Hva skal til av regelverksendringer i alkoholloven og serveringsloven for at krav til ansvarlig drift, internkontroll og orden på stedet kan samordnes og harmoniseres?"

Home

Agents

Flows

Tools

...

Alkoholfloken Orkestrator Agent

Overview Knowledge Tools Agents Topics Activity +3

Published 2/10/2026 Publish Settings Test

Test your agent

Harald – Helsedirektoratet Regist... 13.53s

No steps were taken

Kari – KS (kommunesektoren) 6.48s

No steps were taken

Sara – Servicetorg i liten kommun... 3.72s

No steps were taken

Sam - Servicetorg Stor Kommune 6.71s

No steps were taken

Peder - Politi Høringsinstans 7.52s

No steps were taken

Espen Eplemost Complete

Description

Dette er en småskalaprodusent, som gir sitt perspektiv til orkestratoragenten

Inputs

Task (String)

Hvordan vil en harmonisering av krav til ansvarlig drift og internkontroll mellom alkoholloven og serveringsloven påvirke småskalaprodusenter og serveringssteder?

Outputs

Summary (String)

Brukeren spurte hvordan harmonisering av krav til ansvarlig drift og internkontroll mellom alkoholloven og serveringsloven vil påvirke småskalaprodusenter og serveringssteder. Espen Eplemost svarte at harmonisering kan være en lettelse hvis det gir færre klager og mer

Edit agent

New test session Evaluate Variables

5. Anbefalt retning

- Felles styrerrolle og felles internkontrollforskrift hjemlet i begge lover.
- Løft serveringslovens krav til alkohollovens nivå for å ivareta folkehelse.
- Utarbeid nasjonale maler og digitale løsninger for å sikre likebehandling.
- Gjennomfør høring med kommuner, politiet, bransjen og helsemyndigheter.

Relevante bestemmelser:

- Alkoholloven § 1-7c
- Alkoholloven § 4-7
- Serveringsloven § 4 og § 16
- Forvaltningsloven § 37

Oppsummer: Harmonisering er mulig, men krever lovendringer i begge lover, ny forskriftshjemmel, og en grundig utredning etter utredningsinstruksen. Det er bred enighet om at dette kan gi store gevinster, men også betydelige overgangsutfordringer. Vil du at jeg utarbeider et forslag til struktur for høringsnotat med konsekvensanalyse etter utredningsinstruksen?

Beskriv økonomiske gevinster ved å harmonisere de to regelverkene...

68/2000

You're testing your agent's real responses and capabilities. Find troubleshooting help here. Make sure AI-generated content is accurate and appropriate before using. See terms

Agenter aktivert i simuleringen

Tiltak foreslått i simuleringen

Forslag til videre simulering

Problemstillinger for å teste regelverksutvikling

Fokus: Regelverksendring for å oppnå «klarprosess», klarspråk og datadeling

VANDEL

Færre trinn for å innhente og levere ut høringsuttalelser, og mindre behov for skjønn i vurderingene.

Dette krever harmonisering av vandelsbestemmelsene.

HARMONISERING

- 1 Harmonisere begreper og klarspråk
- 2 Endringer i lov og forskrift som krever høring

TBR - Tobakksalgs- og bevillingsregisteret

Gir tilgang på oppdatert data på alle relevante bevillinger og registreringer, og gir tilgang basert på rolle.

Krever regelverksendring for å øke bruk og nytteverdi av TBR, og evt. inntekter for utvikling (bransjeavgift)

Veien videre

Utforske prosess for regelverksendring

Utforske valgte problemstillinger med nøkkelaktører

Workshop 4: Endringsforslag

Forslag til regelverksendring

Utvikle prosess for regelverksendring

Workshop 5
«Minihøring»

Høringsforslag

Beskrive metodikk for regelverksendring

Arbeid med valgte problemstillinger:

- Vi samler kunnskap om utfordringen
- Vi utforsker utfordringen med de sentrale aktørene
- Vi tester med den digitale tvillingen for å finne mulige tiltak for utvikling og harmonisering av regelverk

Takk for oppmerksomheten!

postmottak@helsedir.no

BERGEN KOMMUNE

Avslag og inndragning av serveringsbevilling,
vandelskravet

28.05.2026

Om oss

- Nils Bolstad: Leiar alkohol og servering i Kvam kommune
- Terje Gjertsen: Leder Kontor for skjenkesaker Bergen kommune

Aktuelt lovverk

- Serveringsloven § 3 første ledd:
«Den som vil gjøre seg næring av å drive serveringssted må ha serveringsbevilling gitt av kommunen»
- Hva som er serveringsvirksomhet er definert i serveringsloven § 2
- Serveringsloven § 20:
«Politiet skal stenge et serveringssted som mangler serveringsbevilling eller som fortsette å drive etter at det er fattet vedtak om suspensjon etter § 18 eller tilbakekall av bevilling etter § 19. Det samme gjelder dersom serveringsbevillingen er falt bort etter §§ 22 til 25»

Aktuelt lovverk fortsatt

- Serveringsloven § 21 første ledd bokstav a):

«Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

a) driver serveringssted uten serveringsbevilling som kreves i henhold til § 3»

Eksempel på sak

- Sak fra Kvam
- Sakens bakgrunn og faktum
- Kommunen sin håndtering av saken
- Forelegg
- Hovedforhandling
- Dom

Bakgrunn

- Domfelte har Tyrkisk bakgrunn og har operert i over 10 år under navnet Milano Pizzeria
- Har hatt diverse restaurantar i Bergen og mange omlands kommunar.
- Har eit avslappa forhold til enkelte lover og reglar som ikkje passar han så godt
- Har hatt skjenkeløyve på mange av plassane, og fleire brudd på IK, spesielt opplærings planar.
- Lite gjester og uforståeleg at det er økonomisk grunnlag for drift
- Observert narkotika omsetnad over disk

Milano Pizzeria Strandebarm

- Søkjer om serveringsløyve nov- 22
- Avslag 24. jan-23
- Manglar på vandel, merknadar frå Skatt, Matilsynet og Arbeidstilsynet
- Oversendt til Statforvaltar, som stadfestar Kvam herad sitt avslag (1 år sakshandsaming)

Annmeldelse

- Våren -23 fleire innlegg på Facebook om at restaurant er open
- Etter påsken -23 kom det fleire tips på aktiv og open restaurant, med bilder av fornøgde gjester på restauranten på fb
- Kvam herad kontakatar sin kontakt i politiet
- Politiet vegrar seg, lite ressursar og manglande kompetanse på serveringslova
- Dialog med politi der heradet ynskjer annmeldelse og stengning
- Kontrollørar observerar open restaurant, når dei kjøyrer forbi til kontroll i nabokommunen. Gjester sit i lokalet og fortærer servert mat.

Anmeldelse (fortsatt)

- Kontrollørane kjøper kaffi og kebab, innehavar vil diskutera om kontrollørane kan leggja inn eit godt ord, slik at han får serveringsløyve
- Heradet tek på nytt kontakt med politi og orienterar om observasjonar
- Politi skriv anmeldelse og heradet bidreg med historikk og bakgrunn
- Dommen, sammen andre forhold, la grunnlag for inndragelse av serveringsløyvet til Milano Pizzeria i nabokommunen, Samnanger

Dommen fra Hordaland tingrett

- Dom avsagt 25.03.2024
- Satt under tiltale etter ikke vedtatt forelegg

- Tiltale:

Serveringsloven § 21 første ledd bokstav a, jf. § 3

for å ha drevet serveringssted uten serveringsbevilling gitt av kommunen.

Grunnlag:

I perioden fra 31. mars 2023 til 15. april 2023 i Strandebarmsvegen 286 i Kvam, i eigenskap som innehaver av Pizzeria Milano Bjørkheim, orgnr 917.124.264, drev han serveringsvirksomhet ved flere anledninger, til tross for at virksomheten ikke har bevilling til å drive slik servering.

Rettens merknader

- Retten finner det bevist at tiltalte ikke bare har servert gjester mat og drikke som take away, men har hatt gjester i restauranten og servert mat til dem der, og for fortæring på restauranten. Retten finner ikke grunn til å feste lit til tiltaltes forklaring om det motsatte. Retten finner ikke det nødvendig å gå nærmere inn for lovens sonndring mellom take away, som kan være lovlig, og serveringsvirksomhet fra restaurant eller annet lokale som krever tillatelse. I dette tilfellet er det etter rettens syn på det rene at det er drevet serveringsvirksomhet i strid med loven. For nærmere gjennomgang av lovens vilkår, vises for øvrig til avgjørelse fra Borgarting lagmannsrett i LB-2004-73387.

Rettenns merknader fortsatt

- Tiltalte har forklart at han drev fortsatt virksomhet etter overtakelse av annen bevilling. Retten viser imidlertid til serveringsloven § 22, hvor slik fortsettelse av virksomhet ikke er i samsvar med loven når det foreligger avslag fra kommunen.
- Retten kan ikke se at det er grunnlag for å si at tiltalte har begått en straffbar handling som følge av provokasjon fra kommunens kontrollører. For det første hadde disse ikke oppgave å kontrollere serveringsvirksomheter, men skjenking etter alkoholoven. Videre er det på det rene at restauranten var åpen, og det også var andre gjester til stede som fikk servering.
- Loven rammer både uaktsom og forsettlig overtredelse av kravet til serveringsbevilling. Retten viser til serveringsloven § 21. Retten finner at tiltalte har handlet med forsett.

Straffeutmåling

- Straffen for overtredelsen er bot. Bøtenivået er fastlagt til kr 20 000 ved det påtaledirektiv som gjaldt på tidspunktet. Dette nivået er for øvrig fastholdt ved dagens påtaledirektiv. Ved denne bøtesats er det tatt hensyn i formildende retning til at forelegget vedtas. Tiltalte har ikke vedtatt forelegget. Retten er enig i at en bot pålydende kr 24 000 da gir et riktig utgangspunkt.
- Retten viser også til at overtredelsen er forsettlig, og at det ikke foreligger noen formildende omstendigheter. Når det drives næringsvirksomhet må det forventes at helt grunnleggende regler iakttas og overholdes. Boten settes etter dette til kr 24 000 i samsvar med aktors påstand.

Avsluttende merknader

- Serveringsloven § 20 sier at politiet skal stenge steder som driver serveringsvirksomhet uten bevilling. Dette er et «skal» krav og ikke et «kan» krav.
- Erfaringen er at politiet til en viss grad stenger steder uten bevilling. Oftest skjer dette etter anmodning av kommunen, gjerne gjennom en konkret anmeldelse. Et problem som en del kommuner opplever, er at politiet ikke stenger steder selv om det i loven står at dette skal gjøres.
- Serveringsloven § 21 sier at forsettlig eller uaktsom overtredelse av loven kan straffes med bøter.
- Det å drive serveringsvirksomhet uten bevilling er da i utgangspunktet straffbart, idet det er brudd på lovens krav om bevilling. Det er min oppfatning at politiet i svært liten grad følger opp en stenging med en strafferettslig sanksjon. Grunnen til dette er for meg litt uforståelig, all den tid det ikke burde være særlig komplisert å argumentere for at uaktsomhetskravet er oppfylt.

Skjenking under fotball VM

Kristina Klæboe
Styremedlem KAS

Midlertidig endring i skjenketider under VM

- Midlertidig endring i skjenketider under VM i fotball for herrer 2026
- Prosessen
- Høring
- Behandling i Stortinget
- Rammene

– «Hvis du sitter på et utested eller ser kampen med venner og bekjente, så skal du få se kampen ferdig, drikke opp ølen og gjerne kjøpe en til»

Statsminister Jonas Gahr Støre på Politisk kvarter på NRK rett før jul.

Høring

- Helse- og omsorgsdepartementet sendte 30.01.2026 forslag til midlertidig endring av alkohollovens bestemmelse om maksimaltid for skjenking i forbindelse med avholdelse av fotball-VM for herrer 2026 på høring
- Frist 13.03.2026

Prosesen

- Kort tid
- Kommunen kan parallelt med høringsrunden til det midlertidige unntaket, sende egne forslag til endringer i forskrift på høring.

Behandling i Stortinget

- Behandling 1 gang 21.mai:
 - Stortinget sa torsdag ja til at utesteder kan servere alkohol gjennom hele døgnet.
- Flertall i avstemningen.
 - Bak forslaget sto Høyre, Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet. I Stortinget fikk de støtte av Venstre.
- 2 gangs behandling er: ?
- Foto: privat

Rammene

- Det åpnes for skjenking av øl og vin, men ikke brennevin
- Unntaket gjelder for skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for stedets gjester.
- Unntaket gjelder for hele mesterskapet fra 11.juni til 19.juli
- Opp til hver enkelt kommune om det vil utvide skjenketiden og på hvilken måte.
- Kan være enkelte dager og kamper.

Oslos VM-regler

Regelutvikling og oppfølging

Trine Høvset og Vilde Vito

Oslo

Parlamentarisk styresett

Oslo	Norge
Bystyret	Stortinget
Byrådet	Regjeringen
Etater	Direktorater
Bydeler (15)	Fylker

«Du skal få drikke opp ølen»

- 16. november: Norge slo Italia ➡ VM
- Begynnende debatt om skjenketider
- Faglig innspill fra Næringsetaten bestilt 11. desember
- Politisk kvarter 17. desember 2025
- Støre om VM-skjenking:
Du skal få drikke opp ølen

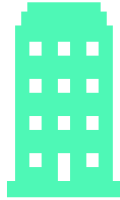
Arbeidsprosess

- Faglig innspill fra Næringsetaten mottatt lille julaften
- Romjulen
 - Hvordan tilpasse dette politisk?
 - Hvilke geografiske områder kan passe?
 - Hva vil staten legge frem av forslag?
- 8. januar: brev til statsminister om behov for hurtig avklaring
- Varslet bydelene om at høring kommer

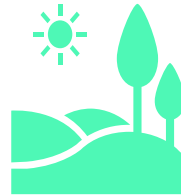
Skjenketider i Oslo

Indre sentrum
03.30 inne og ute

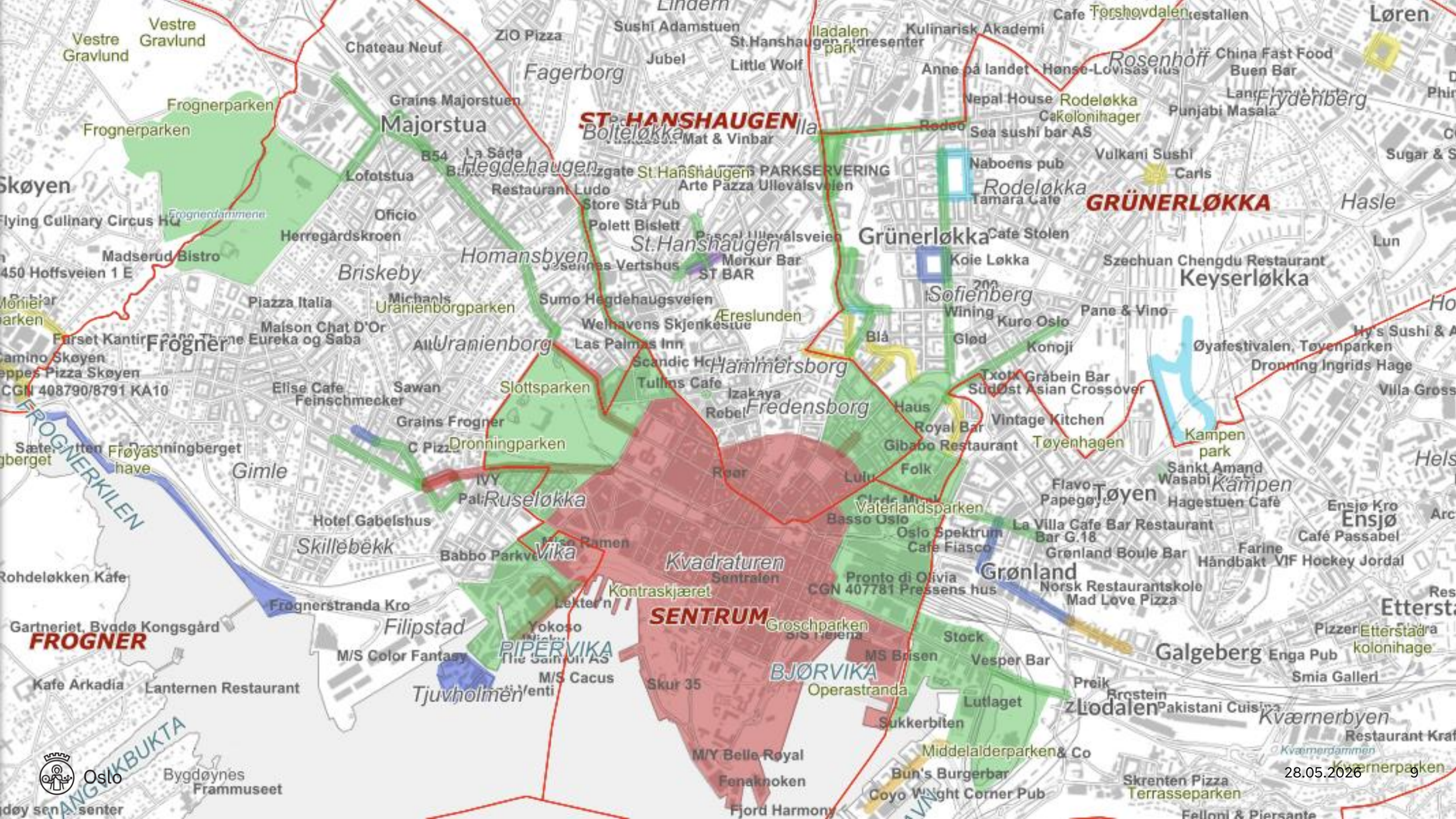
Sentrum
03.30 inne, 24.00 ute

**Boligområder
utenfor sentrum**
01.00 inne, 22.00 ute

**Bydelers
egendefinerte
sentrumsområder**
03.30 inne, div. ute

Arbeidsprosess

- Januar: Interne diskusjoner og avklaringer
- Statens forslag sendt ut 30. januar
- Lokal høring sendt ut 11. februar
 - Indre sentrum
 - Sentrum
 - Utenfor sentrum, utenfor boligområder
- Høringsfrist 11. mars

Arbeidsprosess

- ▶ Ca. 35 høringssvar
 - Støy
 - Barn og unge
 - Sportspuber i boligområder utenfor sentrum
- ▶ Mars: Interne diskusjoner og avklaringer
- ▶ Mange frister for saker i byrådet
- ▶ Påske

Arbeidsprosess

- ▶ Byrådets forslag lagt frem 9. april
 - Indre sentrum
 - Sentrum
 - Utenfor sentrum, utenfor boligområder
 - Sportspuber i boligområder utenfor sentrum – særlige grunner
 - Vilkår at stedet alt har en fast skjenkebevilling
 - Stedet har tradisjon for å vise direktesendt idrett på skjerm i sine lokaler
 - Vilkår at store deler av lokalet over tid har blitt benyttet til å vise idrett på skjerm
 - Sentrumsområder i fire bydeler; kun inne
 - Ikke fjordcruiseskip

Arbeidsprosess

- Finansutvalg 16. april
- **Bystyret 29. april**
- **Endelig vedtatt**

Foto: Sturlason/Oslo kommune

Øvrig arbeid med VM

- Innsynsbegjæringer
- Media
- Politiske spørsmål fra opposisjon
- Forberede Næringsetaten underveis
- Bestilling til Næringsetaten for videre oppfølging av regler
- Støyregler

Kunngjort versjon

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

Forskrift om endring i forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger (åpningstidsforskriften), Oslo kommune, Oslo

Dato	FOR-2026-04-29-706
Ikrafttredelse	Når Stortinget har vedtatt midl. endring av alkoholoven – 20.07.2026
Endrer	FOR-2025-04-30-752
Gjelder for	Oslo kommune, Oslo
Hjemmel	LOV-1997-06-13-55-§15, LOV-1989-06-02-27-§3-2, LOV-1989-06-02-27-§3-7, LOV-1989-06-02-27-§4-4
Kunngjort	04.05.2026 kl. 15.25
Journalnr	2026-0481
Korttittel	Endr. i åpningstidsforskriften, Oslo

Hjemmel: Fastsatt av Oslo bystyre 29. april 2026 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15 og lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholoven) §§ 3-2, 3-7 og 4-4.

I

I forskrift 30. april 2025 nr. 752 om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger (åpningstidsforskriften), Oslo kommune, Oslo gjøres følgende endringer:

§ 3 nytt sjettede ledd skal lyde:

Steder med skjenkebevilgning i sentrum og indre sentrum kan midlertidig holde åpent inne og ute hele døgnet i perioden 11. juni til 19. juli 2026.

§ 4 nytt sjettede, syvende, åttende og niendede ledd skal lyde:

Steder med skjenkebevilgning utenfor boligområder og utenfor sentrum kan holde åpent inne hele døgnet i perioden 11. juni til 19. juli 2026.

Uteserveringer i bakgårder utenfor sentrum med åpningstid til kl. 03.30, fordi uteserveringen er særlig skjermet, omsluttet av annen bebyggelse, uten boligheter med vindu, dør eller balkong direkte mot gårdsrommet, kan holde åpent inne hele døgnet i perioden 11. juni til 19. juli 2026.

Næringssetaten kan etter søknad gi utvidet åpningstid inne til enkeltsteder med skjenkebevilgning i boligområder utenfor sentrum dersom det foreligger særlige grunner. Det er et vilkår at stedet alt har en fast skjenkebevilgning når de søker Næringssetaten. Ved vurderingen av særlige grunner skal det vektlegges hvorvidt stedet har tradisjon for å vise direkte sendt idrett på skjerm i sine lokaler. Det er et vilkår at store deler av lokalet over tid har blitt benyttet til å vise idrett på skjerm. Ved slike søknader gjelder ikke § 4 femte ledd siste punktum.

Steder med skjenkebevilgning som omfattes av lokale forskrifter i Bydel Frogner, Grünerløkka, Nordre Aker og Ullern kan midlertidig holde åpent inne hele døgnet i perioden 11. juni til 19. juli 2026.

§ 7 nytt sjettede ledd skal lyde:

Skjenking av alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent alkohol er tillatt hele døgnet i perioden 11. juni til 19. juli 2026, men innenfor rammene av §§ 3, 4 og 5. De midlertidige skjenketidene gjelder kun skjenkesteder som viser direkte sendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester.

II

Forskriften trer i kraft straks Stortinget har vedtatt midlertidig endring av alkoholoven. Forskriftens § 3 sjettede, syvende og åttende ledd, § 4 sjettede, syvende, åttende og niendede ledd og § 7 sjettede ledd oppheves 20. juli 2026.

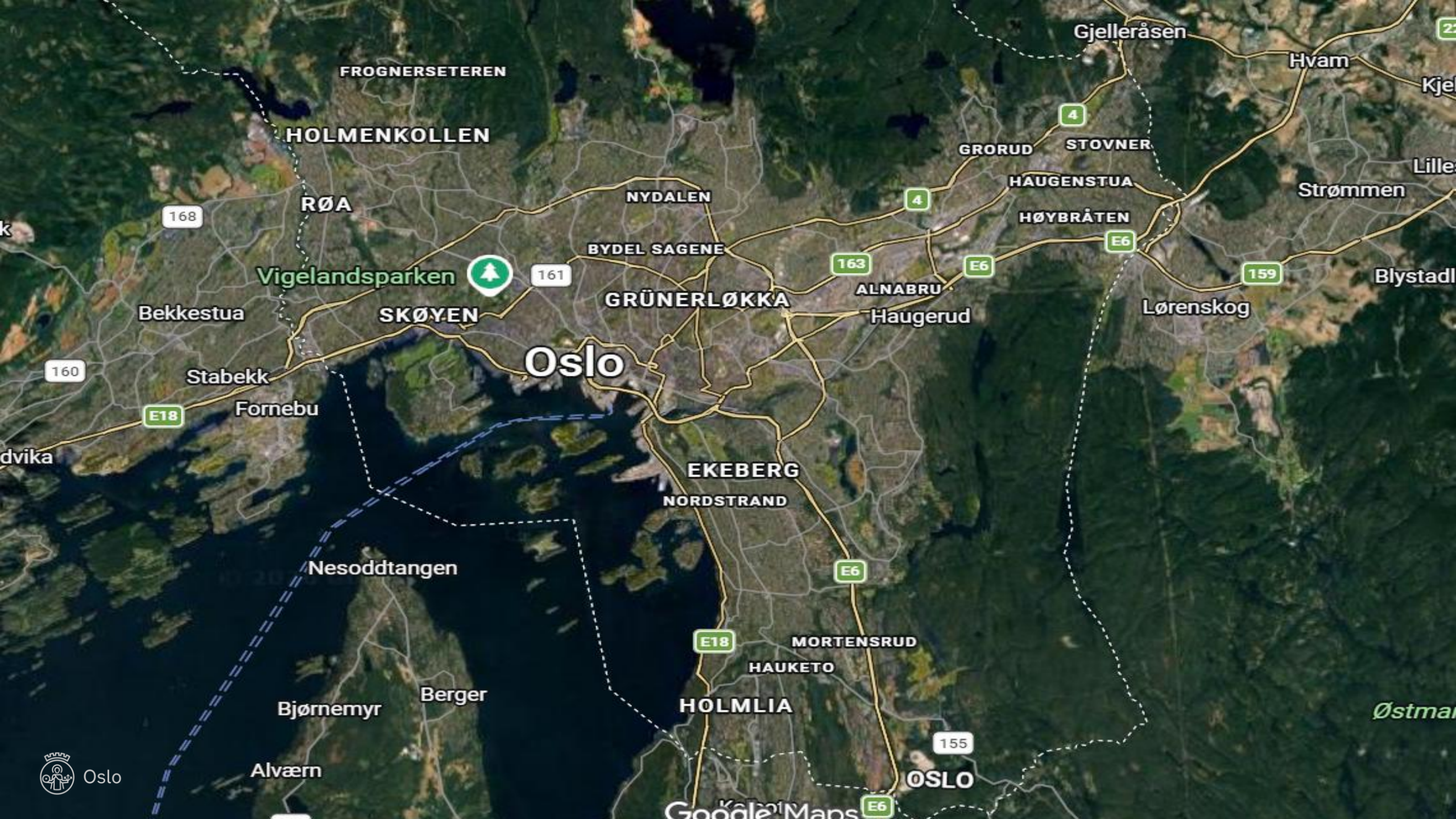
Oslo kommune

Næringsetaten

- Vilde Vito – jurist i Næringsetaten
- Jobber med VM
- Tema: Vårt arbeid opp mot VM (saksbehandling)

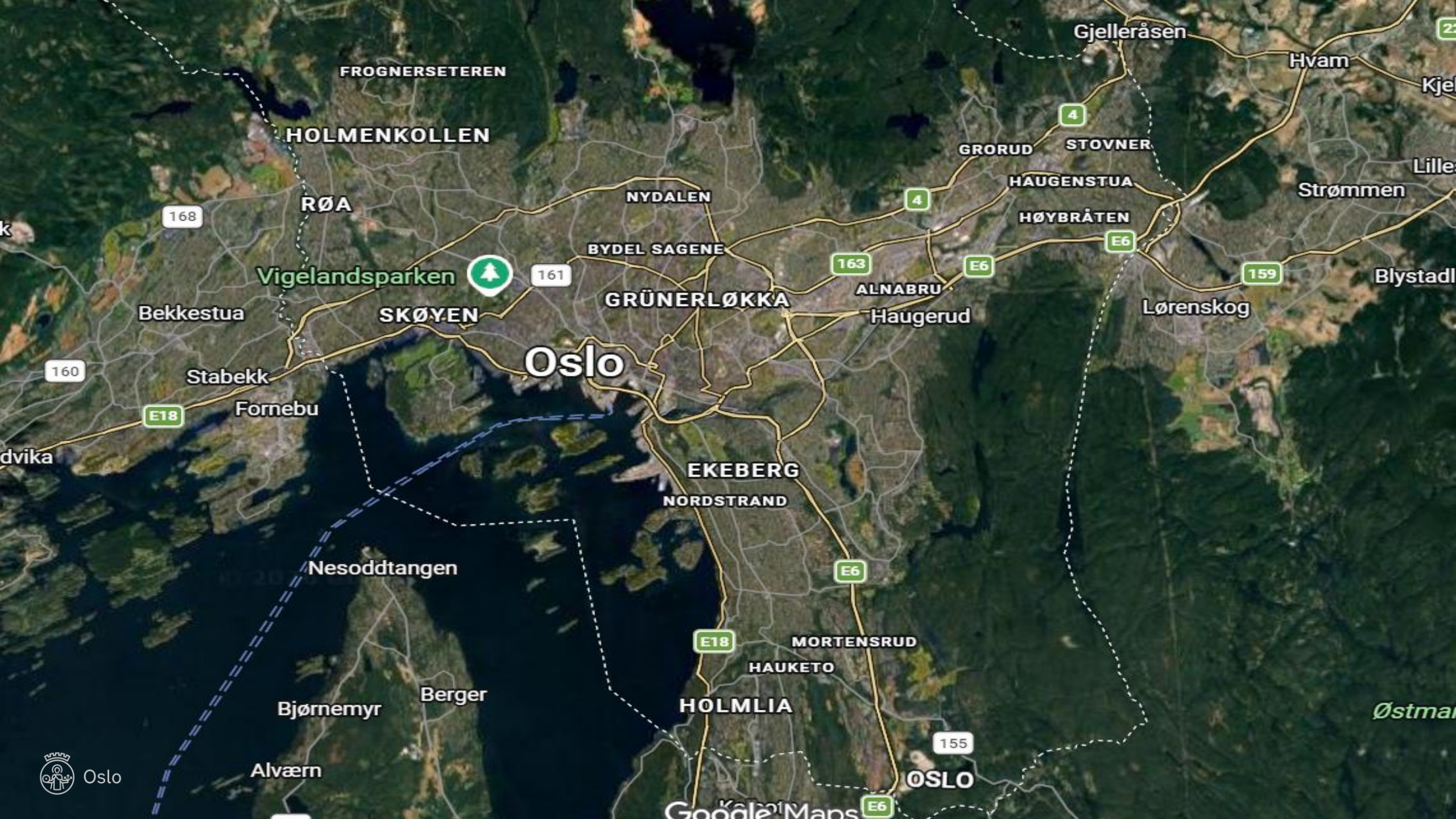

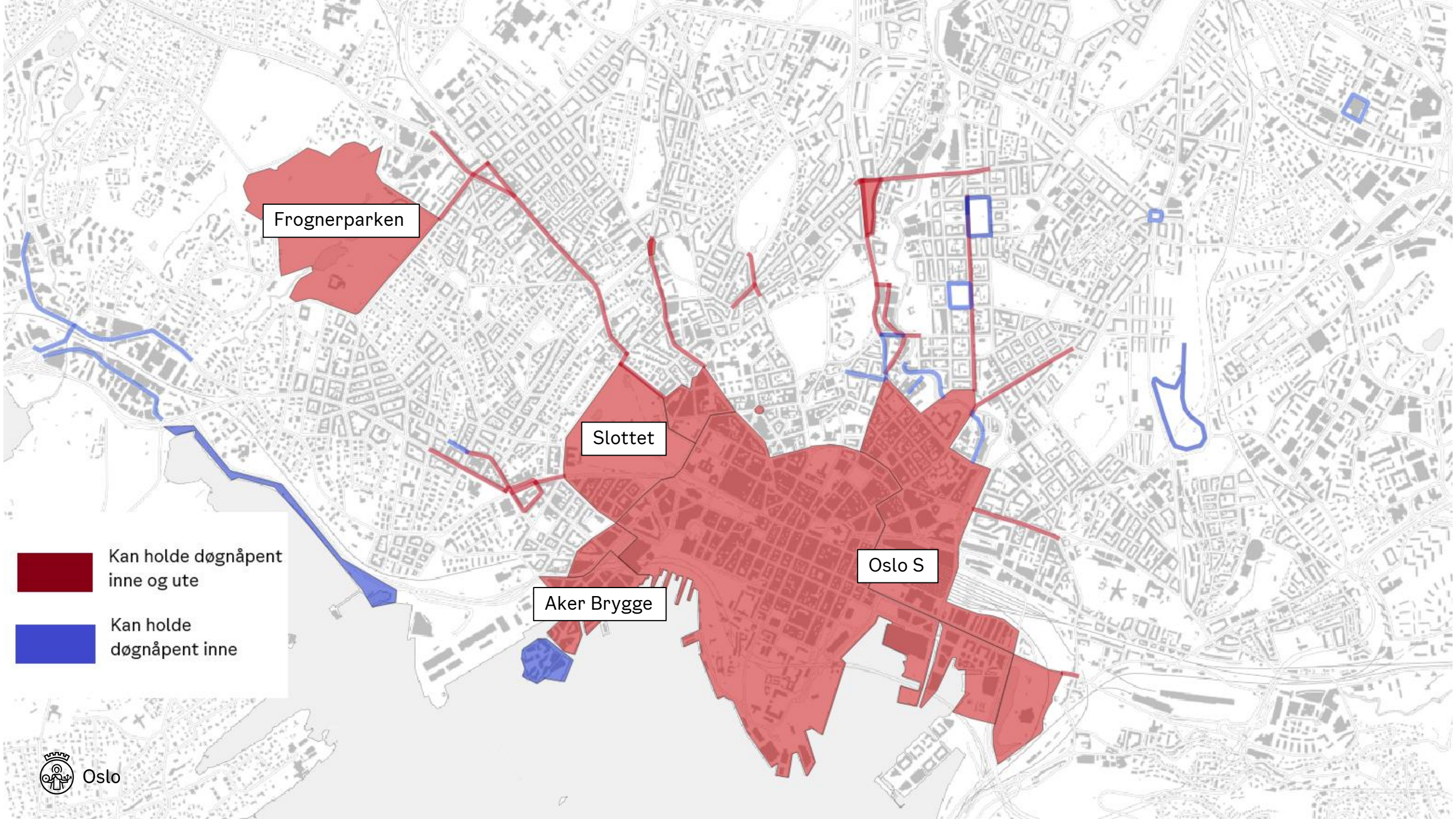
Oslo

- Ca. 1400 faste skjenkebevillinger i Oslo kommune
- Ca. 700 er sentrums- eller indre sentrumsdefinert som *kan* holde døgnåpent uten søknad
- Øvrige 700 kan sende oss søknad for behandling og vurdering
- + Enkeltanledninger (VM pop-up)
- = Mye arbeid og kommunikasjon må ut

Oslo

Hva må til for å komme i mål?

- Egen VM-gruppe
- Søknadsskjema for de ca. 700 som kan søke om unntak
- Hjemmeside med god informasjon
- En mal på både innvilgelse og avslag
- Stålkontroll på regelverket
- Veiledning
- VG-testen

Aftenposten

Gladmelding til fotball

Nyheter

Oslo

Meninger

A-magasinet

Vink

E-avis

Logg på

Søk

Fotball-VM 2026

Bli abonnent

NRK

Stor-Oslo

Drikk til morgengry. Hilsen Stortinget.

Dagens lederartikkel

**puber i hele Oslo kan søke om
døgnåpne ølkraner under fotball-VM.**

Oslo

Kontrollvirksomhet

- **VM-etaten?**

- Oslo politidistrikt
- Helseetaten
- Brann- og redningsetaten

- **Skjenkekontroller**

- Lisenskontrollører?
- Kontrollere overholdelse av alkoholregelverket
- Ekstra vakter

Saksbehandling

- ▶ **Sprikende søknader**

- Små og store
- Enkeltkamper
- Utvidet tid
- Mange ønsker ikke døgnskjenk

- ▶ **Vurderingskriteriet**

- Tydelige retningslinjer; ja eller nei?
- Søkers egenerklæring, Google, Sosiale medier, nettsider, kjennskap, kontrollørenes notater

Status i dag

Antall søknader mottatt: **22**

Antall innvilgelser: **16**

Antall avslag: **3**

Antall enkeltanledninger VM: **11 (+9)**

Oslo

Følg oss
i
Sosiale Medier
og
nyhetsbrev

Oslo

Oslo

**Sammen om
et trygt uteliv**

Oslo

Festivaler – en gladsak?

Inger Reidun Mikalsen

**Leder for bevilling og miljørettet helsevern,
Folkehelsekontoret Bærum Kommune**

Styremedlem i KAS

- Lang fartstid i offentlig forvaltning

Brenner ekstra for rusforebygging, og spesielt for barn og unge. Mener at veiledning, tett kontakt og humor er viktige verktøy for å jobbe sammen med bransjen for å oppnå god alkoholforvaltning.

Festivaler i Bærum

Men er det en gladsak?

Kadetten: en festival for det nye Norge

Aldersgrense:
16 år

En norsk møbeltyv, en svensk kidnapper og et amerikansk voldsoffer toppet festivalplakaten.

Evaluering fra kommunen

Armbånd som skal skille over og under 18 år – fungerer sånn passe

Armbånd hjelper ikke hvis det selges mange enheter per salg

Hasj-tåka lå lavt

Opplevelse av fri flyt av alt

Uønskete hendelser skjedde innenfor og utenfor festivalområde

FOMA (Fornebu Music and arts)

- ▶ Erfaren arrangør
- ▶ Annen målgruppe – primært voksne/arbeidsplasser
- ▶ Åpnet i 2024 for mindreårige i følge med voksne
- ▶ FOMA's egevaluering etter 2025: det fungerte ikke med mindreårige i følge med voksne heller

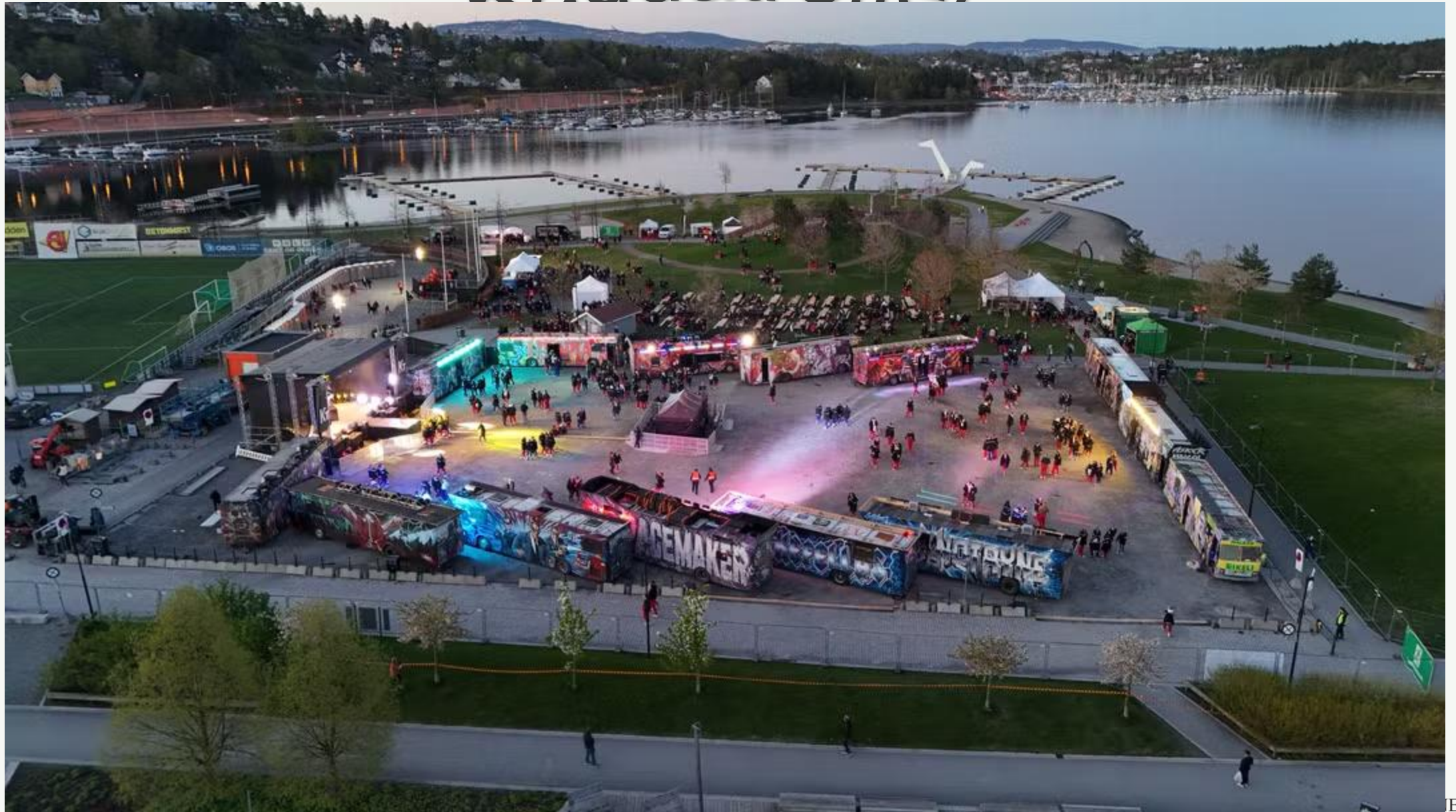

Hardstyle DNA 2024

- ▶ 18 års aldersgrense
- ▶ Gikk du ut av området fikk du ikke komme inn igjen
- ▶ Støyklager – ja
- ▶ Åpenbart påvirkede – veldig få
- ▶ Mindreårige – nei

addatreffet

Politiet: – Ingen planer om å kontrollere dopbruk på Kadda

Kaddatreffet 2025

Roser russsen: – Dette gikk veldig bra

Dette var politiets oppsummering, og kommunen var enig

Nytt Kaddatreff til helgen

Forhåpentlig kan vi si at følgende suksesskriterier foreligger:

- God dialog mellom arrangør og kommune
- Arrangør samarbeider bra med russen
- Ikke så mye kontrollører som ansvarlige voksne
- Godt samarbeid og avklart rolle og ansvarsfordeling mellom involverte instanser

Påstand

- Det er ikke en menneskerett å høre musikk på festival før man er 18 år
- Hvis man setter krav og begrunner hvorfor – kan arrangør innrette seg på det uten økonomisk tap.
- God dialog løser de fleste utfordringer
- Kommunene bør ikke legge til rette for at 16 åringer skal debutere på arrangementer kommunen har gitt tillatelse og bevilling til

Arbeidslivskriminalitet
-et felles ansvar

Rune Gudmundsen
Skatteetaten

Mister skjenke- og serveringsbevilling: – Inngripende

Hva er a-krim

- Arbeidslivskriminalitet
- Økonomisk og organisert kriminalitet i arbeidslivet
- Lønns og arbeidsforhold
- Skatt og avgifter
- Trygd

MISTER BEVILLINGEN: Skjenkestua kan ikke lenger servere mat eller drikke i lokalene sine. Foto: Philip Kollstrom

A-krimssenter i Norge

Samarbeid for å bekjempe og forebygge arbeidslivskriminalitet

Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

Lagt frem av Regjeringen Støre, august 2025

Hvordan er et a-krimssenter organisert

- LKG
- Senterleder
- Tipsgruppe
- Kontrollgruppe
- Kunnskapsgruppe
- Påtalejurist
- Etterretningsleder
- Juristteam
- Kommunikasjonsteam

Da restauranten stengte dørene permanent 17. februar, var det med et bakteppe av ubetalte kreditorkrav og et nyåpnet tilsyn fra Arbeidstilsynet.

Risikobransjer

- Bilpleie
- Bygg og anlegg
- Frisører
- Servering og uteliv
- Transport
- Landbruk

NÅ: Kawa slått konkurs etter mislykket redningsforsøk

Flere drivere sto klare til å ta over utestedet på Bragernes, men selskapet slått konkurs. Årsak: Nesten en halv million kroner i utestående gjeld til staten.

10 spisesteder i Skien kan bli fratatt serveringsbevilling etter bekymringsmelding fra politiet

Synlighet

Synlighet er et viktig verktøy for å forebygge og bekjempe a-krim.

Det kan også bidra til å underbygge allmenhetens tillit til myndighetene.

Gjennom målrettet innsats og bruk av kontroller og media skal a-krimsentrene bidra til synlighet og opplevd risiko.

I 2025 var det 1013 medieoppslag om a-krim.

Nå er det over for nattklubben

KRIMINELLE NETTVERK

Politiet har opplysninger om at X, hvitvasker penger hen tjener på annen kriminalitet på gatekjøkken X.

Det skrives inn fiktive xxxx i regnskapet.

Hen legger også penger i Revolut og i aksjer.

X har opprinnelig en 20% stilling men er muligens reel daglig leder.

X knyttes til annen alvorlig kriminalitet, ulovlig arbeid og kriminelle nettverk.

Xxxx knyttes til Foxtrot nettverket

STENGT: Park Nattklubb har ikke svart innen fristen. Nå har kommunen fattet et vedtak og inndrar klubbens serverings- og skjenkebevilling. Foto: Arkiv

Bekymringsmeldinger

Serveringsloven § 11

Alkoholoven § 1-15

**Varsler åtte prikker - derfor
stengte de utestedet på timen**

Eksempler på uttalelser til kommunen fra politi, arbeidstilsynet og skatteetaten

Politi:

Overskjenking

Vakthold

Ulovlige pengespill

Arbeidstilsynet:

Brannsikkerhet

Brudd på lønns og arbeidsvilkår

Andre brudd på arbeidsmiljøloven

Skatteetaten:

Personalliste

Skyldig skatter og avgifter

Kassekontroller

Svart arbeid

Samarbeid a-krimsentrene - bevilgningsmyndighetene

Skatteetaten, Divisjon innkreving, gruppe Økonomisk kriminalitet

-Innkreving i saker innen
økonomisk kriminalitet og a-
krim.

-21 medarbeidere på 8
lokasjoner fra Tromsø i nord
til Kristiansand i sør

Skatteetatens virkemidler

Virkemidler: betalingsavtaler, ta penger og verdier,
konkurs.

Kontaktpersoner i

Trondheim

Erlend.Nordbotten@skatteetaten.no

Mob.97690453

Bergen

TrondRoger.Hjorth@skatteetaten.no

Mob.40879119

Oslo

LailaTerese.Storsveen@skatteetaten.no

Mob. 46964037